

**ПРОГРАМ ПОДРШКЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ
РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЖАБАЉ ЗА 2016. ГОДИНУ**
(„Службени лист општине Жабаљ“ бр.14/2016)

I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1.1 Анализа постојећег стања:

1.1.1 Географске и административне карактеристике:

Територијално и просторно гледано општина Жабаљ се налази у Војводини и простире се по лесној тераси и по алувијалној равни јужне Бачке. Административно, општина припада Јужнобачком округу.

Општина се простире западно од реке Тисе између општина Бечеј, Србобран, Темерин, Нови Сад и Тител. На источној страни у Банату, суседне општине су Нови Бечеј и Зрењанин. Општина Жабаљ се простире на 40000 ha, а у њој живи по последњем попису 26134 становника. Величину општине чине атари четири насељена места: Жабаљ, Чуруг, Ђурђево и Госпођинци. Сва насељена места су повезана асфалтним путевима што омогућава развијен друмски саобраћај и добру саобраћајну везу. Привредни, културни, образовни, друштвено–политички и здравствени центар општине је насеље Жабаљ.

Општина се простире између 45° и 18' и 45° и 32' северне географске ширине и то је део умереног појаса са четири годишња доба са неједнаким дужинама дана и ноћи. Због веће разлике између летњих и зимских температура жабаљска општина има више континенталну него умерено континенталну климу.

Узимајући у обзир природне предиспозиције, квалитет земље, водне ресурсе и климатске услове општина има потенцијал за пољопривредну производњу.

Пољопривредно земљиште у општини Жабаљ чини 80% од укупне површине општине. Сама та чињеница определила је карактер и привредну усмереност, а и могуће правце развоја општине. Досадашње активности на уређењу земљишта у смислу побољшања услова за пољопривредну производњу биле су бројне (мелиорациони радови започети у XIX веку, комасација и низ других активности). Ове активности свакако нису коначне, имајући у виду све веће захтеве човечанства за храном и то еколошки исправном. Наведене чињенице утичу на то да пољопривредна производња мора бити интензивна, биолошки безбедна и у оквирима одрживог развоја.

Да би се определили будући правци уређења, заштите и коришћења постојећег пољопривредног земљишта у општини, мора се извршити анализа тренутног стања.

1.1.2. Природни услови и животна средина:

Гледано са геоморфолошког аспекта, општина Жабаљ се простире по Бачкој лесној тераси и по алувијалној равни Тисе. У неким деловима општине јављају се и бледи остаци алувијалне терасе.

Лесне површине састављене су од карбонатних ливадских ораница, карбонатног и бескарбонатног чернозема док предели источно од насеља Жабаљ имају солончак и солоњец.

Алувијална равна Тисе састављена је од речног материјала, ситног песка и од врло финог ситног глиновитог материјала. Смонице и ритске црнице испуњавају све делове алувијалне равни, дакле све оне на којима се већ више од сто година гаје ратарске културе и сенокоси. У алувијалној равни се местимично јављају и слатине у нешто дубљим депресијама, мада заслањених ритских

црница има више у атару Жабља и напуштеним токовима Јегричке и њених притока као и другим удолинама.

Трећи морфолошки члан, алувијална тераса састављена је од карбонатних ливадских црница и песковитог леса. На овој површини јављају се и ритске црнице и заслањене смонице.

Гледајући збирно чернозем се на територији општине Жабаль простире на површини од 23190 ha (58,02%), алувијална земљишта заузимају 4420 ha (11,06%), ливадске црнице 2780 ha (6,96%) ритске црнице 1610 ha (4,03%), ритске смонице 4810 ha (12,03%), мочварно глејно земљиште 880 ha (2,20%), слатине 1670 ha (4,18%) и водене површине 607 ha (1,52%).

Уопштено, основни тип земљишта у општини Жабаль је чернозем са својим варијететима, значи земљиште високог потенцијала родности. Али је утврђено да може дати неуједначене, варијабилне приносе, а те осцилације су последице узроковане сушом, једностраним коришћењем, недовољном агротехником и непланском пољопривредном производњом.

Садржај хумуса креће се од 3-5% у земљишту које је засићено базама, неутралне до благо алкалне реакције и квалитетног хумуса где је садржај хранљивих материја (N, P, K) у границама оптималног до високог садржаја.

На основу стања усева на парцелама и просечних приноса гајених биљака може се закључити да пољопривредно земљиште није деградирано и загађено опасним и штетним материјама, те да су остаци пестицида присутни у земљишту у количинама које не угрожавају пољопривредну производњу.

Аналізу садржаја хранљивих материја у земљишту на територији општине Жабаль радила је Пољопривредна станица Нови Сад у 2014. години и установљено је да је садржај хранљивих материја средње обезбеђености.

СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА

1.1.3. Демографске карактеристике и трендови:

Према попису становништва из 2011. године, на територији општине Жабаль живи 26.134 становника, што чини 0,36 % популације Републике Србије. Просечна густина насељености је 50-100 становника/км². При томе се уочава у укупном периоду пописа становништва 1948-2011, да постоји тренд пораста, међутим упоређујући резултате пописа становништва из 2002. године (пописано 27.513 становника општине Жабаль) са резултатима пописа из 2011. године (пописано 26.134 становника општине Жабаль), постоји тренд опадања броја становника. На основу критеријума старости становништва на територији општине Жабаль има укупно 20.616 пунолетних становника, а 5518 малолетних, док просечна старост становништва износи 39.7 година. Од укупног броја становника општине Жабаль економски активно је 9.780 становника, од којих су према резултатима попису пољопривреде из 2012. године 7.773 становника општине Жабаль чланови регистрованих пољопривредних газдинстава и стално запослени на газдинству.

На територији општине Жабаль има укупно 4.468 регистрованих пољопривредних газдинстава, од тога су 97% породична пољопривредна газдинства, а 3% представљају регистрована пољопривредна газдинства правних лица и предузетника. Та домаћинства сматрају се комерцијалним пољопривредним газдинствима, домаћинствима са тржишним вишком и домаћинствима којима је пољопривреда претежна делатност. Ова домаћинства представљају значајан потенцијал за развој пољопривреде у предстојећем периоду.

Потенцијал развоја је радно способни и школски део сеоског становништва које ће јасно преузети одговорност за развој своје средине. Према попису становништва из 2011. године становништво старије од 15 година према школској спреми у општини Жабаль највећи број становника је завршило средњу и основну школу, без школске спреме је укупно 1.120 становника, непотпуно основно образовање има 3.042 становника, основно образовање има 5.314 становника,

средње образовање има 10.909 становника, више образовање има 507 становника, док високо образовање има 740 становника.

Што се тиче миграторног тренда на територији општине Жабал, од укупног броја становника 14.650 становника од рођења станује у истом насељеном месту, из другог насељеног места општине доселило се 1.036 становника, 2.611 становника доселило се из других општина исте области, 1.751 становника доселило се из других области Републике Србије, док из бивших Република СФРЈ доселило се 5.749 становника, а из других земаља доселило се 335 становника .

1.1.4. Диверзификација руралне економије:

Главни ослонац руралној економији није само интензивна примарна пољопривредна производња, већ широк спектар активности заснованих на неактивираним потенцијалима руралних подручја. Новим и већим улагањима у непољопривредне делатности које се обављају на газдинству, могу се обезбедити алтернативни извори прихода и обезбедити већа економска снага газдинстава. Економска диверсификација, тј. генерисање нових прилика за запошљавање, обухвата, пре свега, подршку локалне и шире друштвене заједнице у усмеравању ситних руралних газдинстава на непољопривредне делатности и терцијални сектор. Предности су бројне: могућност остварења додатних извора прихода, већа запосленост, смањивање одласка, посебно младих и жена, са села итд.

Најзначајније друге профитабилне активности у вези са газдинством у општини Жабал, које указују да је у овој Општини развијена и диверсификована рурална економија, јесу следеће:

- Прерада млека (производња сира и кајака) је доста заступљена на газдинствима. Један број произвођача има регистровану производњу млечних прерађевина и пласира млечне производе на пијаци;
- Народна радиност (укључује израду ручних радова плетењем и везењем, израду сувенира и сл.). У Општини је развијена делатност ткања (израда крпара) и жене које се овим баве повезане су кроз удружење;
- Узгој рибе. Рибарство је у Општини развијено, али водни потенцијал Општине може се знатно више искористити за узгој рибе и спортски риболов.

Генерално, у Општини је недовољно развијена прерада пољопривредних производа у малим/средњим занатским погонима на газдинству (по традиционалним рецептурама и уз имплементацију стандарда квалитета), те у овом домену постоје неискоришћене шансе за повећање производње и прихода на пољопривредним газдинствима. Посебно велике могућности постоје у области прераде меса, житарица, поврћа, воћа, грожђа и сл.

Према попису пољопривреде из 2012. године од укупног броја регистрованих газдинстава, 15 РПГ се баве прерадом меса, 70 прерадом млека, 99 прерадом воћа и поврћа, 2 прерадом других пољопривредних производа, 4 обрадом дрвета, 2 туризмом, 1 народном радиношћу, 1 производњом енергије из обновљивих извора енергије, 2 узгојом рибе.

1.1.5. Рурална инфраструктура:

Општина Жабал у односу на АП Војводину је у погледу путне мреже врло близу покрајинског просека узимајући у обзир густину путне мреже (км путева по становнику и површини). Укупна дужина свих категорисаних путева у општини је 91,7 км (1,66 % од целокупне путне мреже у АПВ), од тога је 20 км путне мреже на нивоу државног пута I реда. Густина путне мреже по становнику је 0,00333 (км/становнику), у АПВ просек је 0,00275, док је густина путне мреже по јединици површине 0,229 (км/км²), у АПВ просек је 0,259.

Структура путне мреже по коловозним површинама у општини Жабал је следећа: државни путеви I и II реда 58 км асфалтна коловозна конструкција, државни путеви II реда 8 км земљана коловозна конструкција, општински путеви 22 км асфалтна коловозна конструкција, 4 км земљана коловозна конструкција, некатегорисани путеви 48 км земљана коловозна конструкција.

На основу горе наведених података као и просторне диспозиције саме мреже, може се закључити да је квалитет опслужености општинског простора Жабља са гледишта густине путне мреже релативно добар, док је сама мрежа саобраћајница радијалног типа са доста високим квалитетом повезивања насељених места са општинским центром.

Некатегорисани - атарски путеви, различитог хијерархијског нивоа, постоје на територији Општине и у функцији су остваривања везе насеља са сировинским залеђем и другим садржајима у атару и чине низ радијалних праваца а настају из путева вишег нивоа. Ови путеви су углавном са земљаним коловозом и већи део године су непроходни. Да би задовољили савремену аграрну производњу они се морају модернизовати у складу са комасационим елаборатима. Укупна дужина путне мреже на територији општине Жабља износи 139,78 км. Од 139,78 км путева, на 80,51 км је подлога асфалт, док је на 59,27 км путева земљана подлога.

Железнички саобраћај на простору Жабља има дугу традицију коришћења јер је пруга Нови Сад - Сента пуштена у експлоатацију крајем 19.века. По железничкој категоризацији пруга ова пруга има ранг споредне и по њој је планирана дизел вуча до 70 км/час. Постојећа изграђеност пруге не задовољава основне експлоатационе стандарде и да би се у будућности користила мора се модернизовати и реконструисати и довести у стање које ће омогућити пружање одговарајућег нивоа услуга током експлоатације.

Железнички саобраћај на простору општине Жабља заступљен је преко локалне пруге бр.7, Нови Сад - Римски Шанчеви – Бечеј, са карактеристикама V_{max} 40 км/час, ОР 160 kN. По свом обиму рада се сада може сматрати минорним, за разлику од прошлих времена, где је овај вид саобраћаја имао значајни удео у прерасподели транспортног рада. Тренутно, железнички саобраћај је у функцији малог обима путничког превоза и са повременим извршењем транспортног рада превоза роба. Интегрално повезивање овог вида саобраћаја са осталим видовима саобраћаја готово да не постоји.

Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на нивоу техничко – технолошке застарелости, па је и то један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада. Трасе пруга постоје на ободу грађевинских реона насеља, без транспортних карактеристика који би омогућили економско исплатив превоз добара и ако се буде желео достићи европски ниво стандарда у овом домену, оне се морају изместити ван урбаних простора. Такође, у будућности се мора извршити генерални ремонт пруга, као и модернизација сигнално - безбедносних уређаја, чиме ће се створити услови да се овај вид саобраћаја укључи у прераспodelу транспортног рада.

Водни саобраћај је присутан на простору општине Жабља преко пловног пута реке Тисе, која представља источну границу општине и која својим хидролошким карактеристикама омогућује извршење транспортног рада свих пловила (двосмерна пловидба са газом од 2,5 м). Хидролошки услови дозвољавају пловидбу током целе године. У постојећем стању, дуж пловног пута реке Тисе, не постоји задовољавајући ниво инфраструктуре, који би омогућио укључење овог вида саобраћаја у прераспodelу транспортног рада при превозу масовних роба и не постоје саобраћајно - манипулативни капацитети за интегрално повезивање са друмским саобраћајем. Од капацитета водног саобраћаја у постојећем стању на простору општине Жабља (на простору испред моста) постоји простор за путничко пристаниште, као и неколико битви за привез и претовар бродова. У постојећем стању уз Тису, у окружењу моста, постоји отворено складиште расутих - генералних терета. Међутим, ако желимо да се овај вид саобраћаја афирмише у домену привредног и туристичког развоја, онда се ови капацитети морају модернизовати и изградити капацитети наутичког туризма, који ће донети просперитет овом простору. За те подухвате постоје одлични просторни, хидролошки и инфраструктурни услови.

Снабдевање становништва општине Жабља електричном енергијом обезбеђује се из трафостанице ТС „Жабља“, трансформације 110/20 kV, са уграђеним трафоом снаге 2 X 31,5

MVA, ТС „Темерин“ трансформације 110/20 kV са уграђеним трафоом снаге 31,5 MVA, ТС „Бечеј“ трансформације 110/20 kV са уграђеним трафоом снаге 31,5 MVA. Из трафостанице ТС „Зрењанин“ 110/20 kV, врши се напајање електричном енергијом једног дела потрошача уз реку Тису. Такође на територији општине Жабал у сва четири насељена места урађена је гасификација.

Просторним планом Републике Србије и Регионалним просторним планом АП Војводине одређене су индустријске зоне у општини Жабал. Постојећим Генералним планом предвиђене су северна, западна, југоисточна и источна радна зона. Северна зона је опремљена и попуњена и не разрађује се у плановима, док је за источну, која је планирана поред државног пута Нови Сад - Зрењанин, потребно инфраструктурно опремање. За индустријске зоне Запад и Југоисток је потребно израдити пројектно - техничку документацију, а потом их инфраструктурно опремити.

Ни једно насељено место општине Жабал нема изграђен систем фекалне канализације. Током 2012. и 2013. године започети су радови у једном делу насељеног места Жабал на изградњи примарне канализационе мреже. Неопходна је припрема пројектне документације у складу са ЕУ прописима за изградњу канализационе мреже у сва четири насељена места општине Жабал (пројекти су урађени почетком 2006. године и неопходна је ревизија тих пројеката у складу са законом).

Прерађивачка индустрија (индустрија шећера и млинска индустрија имају велики значај). Најзначајнија предузећа су Фабрика шећера „Шајкашка“ Жабал, Новатоп д.о.о. Жабал, ПП „Млинови“ ад Чуруг, Млин „Шајка“ Жабал и компанија "FEED MIX" д.о.о. Металопрерађивачка индустрија поново оживљава, издваја се предузеће „VOS-SYSTEM“ д.о.о. Жабал, као и производни погон д.о.о. Јомапекс из Новог Сада. Од банака присутне су Ерсте банка (ERSTE BANK) и Банка Интеса (INTESA BANK).

1.1.6. Стање пољопривредних ресурса:

1.1.6.1 Земљиште : Од укупне површине општине Жабал која износи 40.000 ха, коришћено пољопривредно земљиште (скраћено КПЗ) у пољопривредној 2011/2012. години, према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године чини 76%. Према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, КПЗ у општини Жабал износи 30.411 ха и чини 0,9%, 1,9% и 10,6% КПЗ Р. Србије, региона Војводине и Јужнобачке области, респективно посматрано.

Према истом извору, структура КПЗ у општини Жабал, посматрано по организационо правним формама пољопривредних газдинстава (скраћеница ПГ) је следећа:

- Породична пољопривредна газдинства користе 24.851 ха или 81,7% земљишта;
- Правна лица и предузетници користе 5.560 ха земљишта или 18,3% укупне површине КПЗ.

Пољопривредно земљиште се наслања на природне водотокове и каналску мрежу, које нису повезане са отпадним индустријским водама. Према подацима Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Жабал за 2014. годину, пољопривредно земљиште општине Жабал је квалитетно, с обзиром да се у I и II класи налази скоро 20.000 ха земљишта. У поменутом Документу се истиче и следеће:

- Основни тип земљишта у општини Жабал је чернозем са својим варијететима, значи земљиште високог потенцијала родности;
- Пољопривредно земљиште може дати неуједначене, варијабилне приносе, а те осцилације су последице узроковане сушом, једностраним коришћењем, недовољном агротехником и непланском пољопривредном производњом.

Пољопривредно земљиште није деградирано и загађено опасним и штетним материјама, те су остаци пестицида присутни у земљишту у количинама које не угрожавају пољопривредну производњу.

1.1.6.2. Вишегодишњи засади: Воћарство је мало развијено, а највише је заступљена производња јабуке, вишње, шљиве. Производња јабука највише је заступљена у месту Госпођинци, мада засада има и у Ђурђеви и Чуругу. У последње време повећавају се површине под воћем, посебно се повећавају засади јабуке. Виноградарство у жабаљској општини није довољно развијено имајући у виду постојеће потенцијале, традицију, повољно поднебље за виноградарску производњу и сл. Највеће површине засада винограда биле су до средине прошлог века, а посебно је виноградарство и воћарство било развијено у Чуругу. Површине под воћњацима износе укупно 138 хектара, где су најзаступљеније врсте јабуке, крушке, брескве, кајсије, вишње, шљиве, ораси, лешници, малине и купине.

1.1.6.3. Сточни фонд: Сточарство има висок значај и вишеструку улогу у валоризацији радних и производних потенцијала у пољопривреди сваке земље. Према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, број услових грла стоке по хектару коришћеног пољопривредног земљишта у Општини износи 0,5 и виши је у односу на регион Војводине, али нижи у односу на просек Р. Србије. На основу овог податка може се закључити да је у општини Жабаљ сточарство развијено, али недовољно имајући у виду расни састав стоке и природне, тржишне и друге могућности и потенцијале које Општина има у овој производњи .

Према оценама пољопривредника општине Жабаљ, канали пласмана пољопривредних производа разликују се у зависности од тога који пољопривредни производи су у питању (житарице, соја, шећерна репа, стока, поврће, воће), али генерално се може закључити да се у откупу јавља велики број задруга и привредних друштава¹, са чијом сарадњом су (услови откупа, откупне цене, рокови исплате) пољопривредници релативно задовољни. С друге стране, што се тиче производа као што су: прерађевине од млека и меса, прерађевине од поврћа, према оцени пољопривредних произвођача, тржиште за пласман ових производа није довољно развијено: нема сигурног, организованог пласмана и кооперације у производњи и продаји (свако од пољопривредних произвођача самостално проналази своје канале пласмана и начешће се производи продају познатим физичким лицима, на пијацама, ресторанима, трговинским радњама и сл.).

1.1.6.4. Механизација, опрема и објекти:

По опремљености пољопривредном механизацијом, општина Жабаљ је око регионалног просека. Пољопривредна газдинства располажу са са 111 једноосовинских трактора старијих од 10 година, 2. 290 двоосовинских трактора старијих од 10 година, 219 комбајна, 298 берача, 1 774 плугова, 541 тањирача, 681 дрљача, 1.091 светоспремача, 39 ротофрезе, 951 растурача минералног ђубрива, 55 растурачи стајњака, 648 сејалица, 939 прскалица, 2.528 приколица и 162 косилице .

Опремљеност објеката за смештај стоке је врло неуједначен и зависи од степена специјализације и величине стада. Мали број пољопривредних газдинстава су током последње деценије имала значајне инвестиције у унапређење стандарда, изградњу и проширење постојећих капацитета. Ови објекти су технички добро опремљени и испуњавају захтеве предвиђене стандардима о добробити животиња. И поред тога, управљање стајњаком и његово складиштење остаје један од кључних проблема са којим се суочава већина великих, али и део малих произвођача. Објекти за смештај стоке на газдинствима на територији општине Жабаљ деле се на објекте за смештај говеда (укупно 1 044 објекат), објекти за смештај свиња (укупно 6.451 објекат), објекти за смештај кока носиља (укупно 2.311 објекта) и објекти за смештај остале стоке (укупно 693 објекта).

¹

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године на територији општине Жабалъ има 3.011 кошева за кукурузе, 125 амбара, 22 силоса, 47 сушара, 7 објеката за силажу, 1.509 објеката за смештај пољопривредних машина и опреме, 10 хладњача, 6 стакленика и 220 пластеника .

1.1.6.5. Радна снага:

Број пољопривредних газдинстава на територији општине Жабалъ, према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, је 4.468 пољопривредних газдинстава. Највећи број пољопривредних газдинстава 86,01 %, има једног до два члана газдинства или стално запосленог који обављају пољопривредну делатност. Газдинства са три до четири члана који обављају пољопривредну делатност у укупном броју учествују са 12,76%, газдинства са пет до шест чланова, који обављају пољопривредну делатност у укупном броју учествују са 1,05%, а газдинства са седам и више чланова, који обављају пољопривредну делатност у укупном броју учествују са 0,18% .

Укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству на територији општине Жабалъ износи 7.773, при чему се највећи део од 97 % односи на породична пољопривредна газдинства, док 3% на пољопривредна газдинства правних лица/предузетника. Пољопривредне активности на породичном газдинству обављају искључиво носиоци пољопривредно газдинства, чланови породице и рођаци. Додатно на газдинствима ангажују се сезонски радници и радна снага под уговором што броји 433 лица.

Највећи број носилаца породичних газдинстава уједно су управници - менаџери на газдинствима. Што се тиче нивоа њихове обучености из области пољопривредне производње 44% имају само пољопривредно искуство стечено праксом, само 3% имају стечено средње образовање и 2% више и високо стручно образовање из области пољопривреде, док 47% имају другу средњу школу, а 4% више и високо образовање у другим областима.

Једно од најделикатнијих питања будућег развоја сектора пољопривреде је изразито неповољна образовна структура пољопривредне радне снаге, јер практично половина радне снаге ангазоване на пољопривредним газдинствима има стечено образовање које није из области пољопривреде. Овај проблем значајан је у погледу капацитета људских потенцијала за усвајање нових технологија, промену производне структуре и многе друге.

1.1.6.6. Структура пољопривредних газдинстава:

Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године на територији општине Жабалъ евидентирана су 4.468 пољопривредна газдинства. Што се тиче броја пољопривредних газдинстава према величини коришћеног пољопривредног земљишта, 214 ПГ користи до 20 хектара, 95 ПГ користи од 20 до 30 хектара, 92 ПГ користи од 30 до 50 хектара, 86 ПГ користи од 50 до 100 хектара, док 31 ПГ користи преко 100 хектара пољопривредног земљишта. Према резултатима пописа на територији општине Жабалъ просечна количина коришћеног пољопривредног земљишта по пољопривредним газдинствима износи 6.81 хектара. Од укупно коришћеног пољопривредног земљишта на територији општине Жабалъ, које износи 30.411 хектара, 143 хектара представљају окућнице које користи 2.607 ПГ, 27.650 хектара су орнице и баште које користи 2.820 ПГ, 2.472 хектара су ливаде и пашњаци које користи 35 ПГ, 138 хектара представљају воћнаци које користи 375 ПГ, 5 хектара су виногради које користи 15 ПГ, 2 хектара су расадници које користи 2 ПГ. На 3.446 пољопривредних газдинстава има укупно 15.940 условних грла, најзаступљенији су свињи, говеда и овце, значајан број условних грла налази се на испашама и то 964 говеда, 3.026 оваца и 95 коза. Од укупног броја пољопривредних газдинстава који се баве сточарством 457 ПГ узгаја говеда, 2.589 ПГ узгаја свиње, 342 ПГ узгаја овце, 2.720 ПГ узгаја живину.

Управо према начину коришћења пољопривредног земљишта у општини Жабалъ може се закључити да је неопходно повећати број газдинстава која користе ливаде и пашњаке тиме

повећати и сточни фонд општине Жабалъ, затим повећати површине под воћницама и виноградима укључивањем већег броја пољопривредних газдинстава у ту област пољопривредне производње и повећати површине под поврћем, а нарочито узгајање поврћа у заштићеним просторима.

1.1.6.7. Производња пољопривредних производа:

Према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, у пољопривреди општине Жабалъ доминира ратарска производња. Структуру коришћења ораница и башта у општини Жабалъ:

- На пољопривредним површинама које представљају оранице и баште чак 57% је под житарицама, изразито мали проценат је површина под шећерном репом, од укупно коришћеног пољопривредног земљишта према последњем попису само 127 хектара је под том културом. Такође веома су заступљена индустријска биља са 35% укупно коришћеног пољопривредног земљишта, површине под поврћем, бостаном и јагодама износе 3%, а такође 3% под крмним биљем . Површине под житарицама износе укупно 15.664 хектара, 60% од укупне површине је под кукурузом, 39% је под пшеницом, док само 1% под јечмом. Површине под индустријским биљем износе укупно 9.764 хектара, 96% од укупне површине је под сојом, 4% је под сунцокретом. ма.

Производња поврћа: На основу анкетног истраживања пољопривредних газдинстава и на основу података Општинске управе и Фонда за развој пољопривреде општине Жабалъ, може се истаћи да је повртарство развијено и највише заступљено у месту Госпођинци (посебно производња лука, паприке, купуса, шаргарепе, кромпира) и месту Ђурђево (које је познато по лубеницама). Површине под поврћем, бостаном и јагодама износе укупно 945 хектара, 1% од укупне површине је под парадајзом, 9% је под купусом, 20% под паприком, 39% под црним луком, 9% под шаргарепом, 4% под грашком, 10% под бостаном, 1% под јагодама, док 7% је под осталим свежим поврћем, а 3% је узгајање поврћа у заштићеним простори.

1.1.6.8. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: У општини Жабалъ функционише мали број задруга у областима ратарства. Заједнички наступ при уговарању производње и продаји, набавка репроматеријала, или преговори са државним институцијама ради регулисања својих права или заједничких интереса изискује већу промоцију предности у удруживање у земљорадничке задруге. У општини Жабалъ има 3 регистроване задруге. У складу са постојећим производним ресурсима у пољопривредној производњи формирана су специјализована пољопривредна удружења, укупно на територији општине Жабалъ има 8 регистрованих удружења из области пољопривреде. Пољопривредна удружења која активно учествују у креирању и реализацији сопствених улагања, су удружења која се баве воћарском и виноградарском производњом, повртарском, удружења сточара, производњом млека и млечних производа (сир) и производњом меда. Већина удружења имају своје акционе планове, за реализују активности и инвестиције на пољопривредним газдинствима и у оквиру удружења. Активности удружења пољопривредника која се подржавају од стране локалне самоуправе су: пружање помоћи приликом конкурисања за одређене пројекте и учешће на манифестацијама ради промоције производа, .

1.1.6.9. Трансфер знања и информација:

Корисници често информације прихватају са резервом и ретко се усуђују да инвестирају сопствена средства у стицање нових знања и вештина. Нове технологије брже и ефикасније се прихватају од стране већих пољопривредних газдинстава. Генерално посматрано, између различитих делова аграрног сектора нема битних разлика у позицијама за стицање знања, изузев што сложенији видови производње захтевају већи обим информација о модерним технологијама.

Локална самоуправа у сарадњи са релевантним субјектима у пољопривреди пре свега са ПССС Нови Сад, Развојном агенцијом Бачка и другим релевантним чиниоцима руралног развоја и пољопривреде, у највећој мери доприноси веома доброј информисаности и трансферу стручних знања крајњим корисницима. Информисаност се спроводи путем јавног информисања о актуелностима у пољопривреди и селу (регионалне ТВ, емисије и наступи пољопривредних и других стручних лица) и путем организованих скупова са мештанима.

Обуке пољопривредника и сеоског становништва раде се путем организованих студијских путовања на значајније европске сајмове пољопривреде.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	/	/	/	/	/	/
	УКУПНО:					

Табела 2. Мере кредитне подршке:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	КРЕДИТНА ПОДРШКА	100.2.	2,000,000,00		50%	
	УКУПНО:		2,000,000,00			

Табела 3. Мере руралног развоја:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја	305	4.155,000,00	/	до 100%	/
						/
						/
	УКУПНО:		4.155,000,00			

Табела 4. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Испитивање земљишта и утврђивање постојања опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту	603	1,200,000,00	/	до 100%	/
	УКУПНО:		1,200,000,00			

Табела 4. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД

Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	7.355.000,00
Планирана средства за директна плаћања	/
Планирана средства за кредитну подршку	2.000.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	4.155.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја	1.200.000,00

1.2 Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике након примене Програма

Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Жабал утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2016. годину, у укупном износу од 7.355.000 динара, која су Одлуком о буџету општине Жабал за 2016. годину ("Службени лист општине Жабал" број 29/2015), одређена на буџетским позицијама 171, 172, 179, 180 и 181 за горе дефинисане намене, а чији утошак средства ће бити реализован преко Фонда за развој пољопривреде општине Жабал, који је основан 2009. године Одлуком о оснивању Фонда за развој пољопривреде општине Жабал („Службени лист општине Жабал“, број 6/2009).

Потенцијални корисници мера подршке су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Жабал са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације .

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности:
 - повећање продуктивности газдинства,
 - смањење производних трошкова и губитака на газдинствима,
- достизању националних и стандарда ЕУ на пољу:
 - заштите животне средине,
 - јавног здравља,
 - здравља животиња и биљака,
 - добробити животиња,
 - заштите на раду;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране,
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава,
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма,
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва,
- повећање сточног фонда.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње, па би мере дефинисане овим Програмом представљале допуну мерама дефинисаним на нивоу Републике, односно Покрајине.

1.3. Информисање корисника о могућностима које Програм пружа:

По усвајању Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Жабалј за 2015. годину од стране Скупштине општине Жабалј, исти ће се објавити на званичном сајту општине Жабалј, www.zabalj.rs, такође Програм ће бити објављен и у Службеном листу општине Жабалј и путем средстава медија.

Информисање и упознавање потенцијалних корисника о мерама Програма врши ће се у просторијама Фонда за развој пољопривреде општине Жабалј, канцеларија Фонда на адреси: Николе Тесле 31, 21230 Жабалј, такође и путем званичне е-маил адресе: fondzabalj@gmail.com.

1.4. Мониторинг и евалуација/надзор реализације Програма:

Општинска управа Жабалј у оквиру своје унутрашње организације има Службу за привреду, која обавља стручне послове на изради предлога Програма, док Фонд за развој пољопривреде општине Жабалј врши ће реализацију мера након усвајања истог. Током периода реализације мера Програма, мониторинг и евалуацију врши ће Фондом за развој пољопривреде општине Жабалј у сарадњи са Општинским већем општине Жабалј, које ће давати претходну сагласност на покретање и реализацију мера подстицаја. Такође у процесу мониторинга и евалуације учествују и други органи и стручна тела општине Жабалј: Скупштина општине – усвајање годишњег извештаја, Општинско веће општине Жабалј – разматрање полугодишњих и годишњих извештаја, затим Служба за финансије општинске управе Жабалј – кроз контролу извршења буџета, као и комисије и друга радна тела која се формирају у периоду реализације самог Програма по расписаним конкурсима, а које углавном имају задатак процене потенцијалних корисника мера и спровођења поступака јавних набавки.

Фонд за развој пољопривреде на крају буџетске године организоваће састанке са корисницима средстава по Програму мера, ради добијања информација о успешности реализованих мера и оствареним резултатима и ради добијања података о потребама за увођењем нових или кориговање постојећих мера.

На основу систематизованих података радних тела и комисија и крајњих корисника, Фонд за развој пољопривреде и Општинско веће прате годишњу реализацију, остварене резултате и ефекте спроведених мера Програма.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1 Назив и шифра мере: 100.2. Кредитна подршка

Шифра мере: 100.2.1. Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.1.1. Образложење

У складу са одредбама члана 13. став 2. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе (Сл. гласник РС 10/13 и 142/14) могу да утврђују мере које се односе на плаћања у виду кредитне подршке. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите.

Пољопривреда је делатност у којој се ангажује велика количина новчаних средстава сваке године, било да се ради о улагању новца у репроматеријал, било да се ради о улагању у нове заседе, основно стадо, наводњавање и остале инвестиције. Констатни извори финансирања су не само предуслов за повећање производње, већ и за одржавање већ постојећег нивоа производње. Свако комерцијално пољопривредно газдинство које жели да успешно послује пољопривредни кредит види као могућност обезбеђења готовог новца и повећања профита. Поред високих каматних стопа јавља се и неусклађеност рокова отплате са роковима прилива средстава на пољопривредним газдинствима и неусклађеност грејс периода са врстом производње, односно инвестицијом. Додатни проблем је и начин обезбеђења кредита - хипотеке на објектима у руралним подручјима су често неприхватљиво обезбеђење.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. године и Стратегијом одрживог развоја општине Жабаљ 2014-2020 године, а све са циљем одрживог привредног раста пољопривредних газдинстава на територији општине Жабаљ.

Кредитна подршка путем суфинансирања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних импута за постојећу производњу и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње.

2.1.2. Циљеви мере

Позитиван утицај на стабилност дохотка пољопривредних газдинстава и раст конкурентности уз прилагођавање захтевима тржишта, повећање дохотка на пољопривредним газдинствима су општи циљеви ове мере, а модернизација производње и повећање сточног фонда, представљају специфичне циљеве.

2.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Није применљиво обзиром да није усвојен НППР.

2.1.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица, правна лица и предузетници – носиоци Регистрованог пољопривредног газдинства у активном статусу.

2.1.5. Економска одрживост

Економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта подносилац захтева ће достављати банци у зависности од износа кредита и пословне политике саме банке. Избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања извршиће се путем поступка јавне набавке. Фонд за развој пољопривреде општине Жабаљ у јавном позиву дефинише намену коришћења кредитних линија и даје сагласност на намену кредита.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за коришћење средстава по овој мери су:

- Корисник да је носилац пољопривредног газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава у активном статусу и са пребивалиштем, односно седиштем на територији општине Жабаљ ;
- Потписана изјава да не постоји захтев за исту врсту мера подстицаја у другим јавним фондовима;
- Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима за остваривање права на подстицаје у пољопривреди финансираним из средстава буџета општине Жабаљ;
- Доказ да корисник нема неизмирене обавезе према ЈЛС по основу пореза на имовину у тренутку подношења пријаве.

2.1.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума за кориснике. Корисник може да поднесе само један захтев за остваривање подстицаја по овој мери.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
100.2.1.	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите	2.000.000,00

2.1.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева, односно одобрених кредитних линија од стране изабране пословне банке, до утрошка средстава.

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.			
2.			

2.1.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи је 50% од укупне ефективне каматне стопе. Обавезе корисника кредита су накнаде и трошкови у току одобравања и реализације кредита, а суфинансира се ефективна каматна стопа. Ефективна каматна стопа мора бити фиксна током периода отплате кредита.

2.1.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број корисника кредитних линија са суфинансираном каматом
2.	Укупан износ ангажованих средстава пословне банке

2.1.12. Административна процедура

Комисија образована од стране Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ извршиће избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања путем поступка јавне набавке и закључити уговор са изабраном банком. Након закључења Уговора са банком, Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ расписује конкурс за подношење захтева за суфинансирање камата за пољопривредне кредите, који ће бити одобрени корисницима код изабране банке. Након разматрања пријава корисника поднетих по расписаном конкурс, Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ донеће Одлуку о остваривању права на суфинансирање камата за пољопривредне кредите, а у року од 15 дана од дана доношења Одлуке, Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ закључиће Уговор о суфинансирању камате за пољопривредне кредите са корисником.

Захтев за одобрење кредита подноси се пословној банци уз претходну сагласност Фонда за развој пољопривреде општине Жабалъ у погледу намене кредита. Кредитна подршка ће се

реализовати кроз краткорочне и средњорочне кредитне линије са каматом која се субвенционише за набавку приплодних грла, грла за тов, ројева и матица пчела и набавку нове опреме за наводњавање (тифон, генератор, пумпа)

Кредити ће бити реализовани тако што ће Банка уплатити износ одобреног кредита добављачу регистрованом за продају приплодних грла, грла за тов, ројева и матица пчела и опреме за наводњавање након достављања оригиналног предрачуна са спецификацијом исказан у динарском износу. Кредитне линије ће се одобравати до утрошка расположивих средстава, а најкасније до 05.11.2016. године. Краткорочни кредити се одобравају на период од годину дана, док средњорочни кредити на период од три до пет година. Контролу наменског коришћења кредита вршиће Фонда за развој пољопривреде општине Жабаљ у сарадњи са банком. Уколико се утврди да кредит није наменски искоришћен или је делимично наменски искоришћен проглашава се доспелим тако што се целокупна главница и затезна камата која је обрачуната у складу с пословном политиком изабране банке за цео период коришћења кредита наплаћују од корисника укључујући и цео износ субвенционисане камате са обрачуном затезном каматом у складу са пословном политиком банке.

Назив мере: Врсте мера које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја

2.2. Назив и шифра мере: 305 Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја

Шифра мере: 305.1. Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности
305.2. Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.2.1. Образложење

Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина.

Основни циљ пољопривредне политике и политике руралног развоја су економски јака и равномерно развијена пољопривредна газдинства, али и пољопривредна газдинства која активно учествују у очувању одрживог развоја и очувању животне средине, зато стручно оспособљавање и стицање вештина има значајну улогу у свеобухватној пољопривредној производњи, поготово кроз едукацију заинтересованих пољопривредника о новим мерама и правилима, која су усаглашена са правилима Европске Уније, затим кроз давање смерница и савета пољопривредницима о употреби опреме на газдиствима, а у циљу боље заштите пољопривредних култура, ефикаснијег коришћења средстава заштите биља, већег приноса и упознавања пољопривредника са новом законском регулативом.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. године и Стратегијом одрживог развоја општине Жабаљ 2014-2020 године, а све са циљем одрживог развоја и очувања животне средине на територији општине Жабаљ.

Облици стицања нових знања – стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности испитивања прскалица, усмерене на пољопривредне произвођаче из свих пољопривредних области, који ће резултате стручног усавршавања користити за даљи развој пољопривредне производње на својим газдиствима. Едукација пољопривредника биће вршена и у погледу здравља стоке, у питању је подршка пољопривредних газдистава, која се баве

сточарством, а акценат ће бити стављен на показне вежбе корекције папака код музних крава, што је неопходно јер у супротном може доћи до многих здравствених потешкоћа, а корекције доприноси већој млечности крава.

Подршка информативним активностима обухватиће студијска путовања чији је циљ организована посета пољопривредника општине Жабал међународним сајмовима .

2.2.2. Циљеви мере

Општи циљеви

- развој пољопривредне производње заснован на знању, кроз повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва,
- примена нових технологија и иновација,
- функционално повезивање свих актера пољопривредне производње на територији општине Жабал,
- заштита животне средине;
- одрживи развој и смањење миграције становништва;
- техничко и кадровско унапређење институција укључених у систем креирања и трансфера знања.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Није применљиво обзиром да није усвојен НППР.

2.2.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица и предузетници – носиоци Регистрованог пољопривредног газдинства у активном статусу.

2.2.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

Корисник да је носилац пољопривредног газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава у активном статусу и са пребивалиштем на територији општине Жабал.

2.2.7. Специфични критеријуми

Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности корисника у вези са корекцијом папака код музних крава, поред регистрованог газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем на територији општине Жабал, потребно је да корисник достави и Програм мера здравствене заштите за говеда издатог од стране овлашћене ветеринарске станице из којег се види да је корисник власник животиња .

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
-------------------	-------------------	-------

305.1.	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности	878.000,00
305.2.	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања	3.277.000,00

2.2.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника.

2.2.10. Интензитет помоћи

Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ финансира део мере која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности, са највише 100% учешћа.

Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ финансира део мере која се односи на информативне активности: сајмови и студијска путовања, са највише 20% учешћа.

2.2.11. Индикатори - показатељи

<i>Редни број</i>	<i>Назив показатеља</i>
1.	Укупан број одржаних едукација/радионица
2.	Број едукованих пољопривредника
3.	Број организованих путовања на манифестације, сајмове и студијских путовања
4.	Број штампаних примерака промо материјала

2.2.12. Административна процедура

Комисија образована од стране Фонда за развој пољопривреде општине Жабалъ извршиће избор пружаоца услуге у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Средства за стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности, одобрава Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ након спроведеног конкурса, а на основу поднетих захтева корисника. Што се тиче студијских путовања, Комисија образована од стране Фонда за развој пољопривреде општине Жабалъ извршиће избор пружаоца услуге превоза у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Средства за информативне активности: сајмови и студијска путовања, одобрава Фонд за развој пољопривреде општине Жабалъ након спроведеног конкурса, а на основу поднетих захтева корисника.

Назив мере: Врсте мера које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја

Шифра и назив мере: 603. Испитивање пољопривредног земљишта – анализа садржаја хранљивих материја у земљишту.

2.3.1. Образложење

Наведена мера је у складу са чланом 21. Закона о пољопривреном земљишту ("Сл. Гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон и 41/2009), која има за циљ заштиту и очувања хемијских и биолошких својстава пољопривредног земљишта од прве до пете катастарске класе и обезбеђења правилне употребе минералних и органских ђубрива и пестицида. Одрживи развој пољопривредне производње и заштита пољопривредног земљишта као најважнијег ресурса и добра од општег интереса највиши је циљ свих релеватних субјеката, који су део пољопривредне производње општине Жабаљ.

Фонд за развој пољопривреде општине Жабаљ изврши ће испитивања хемијског и биолошког својства пољопривредног земљишта ради њиховог даљег одрживог експлатисања, са крајњим циљем производње здраве хране.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. године и Стратегијом одрживог развоја општине Жабаљ 2014-2020 године, а све са циљем одрживог развоја, производњи здраве хране и очувања животне средине на територији општине Жабаљ.

2.3.2. Циљеви мере

Општи циљеви:

- унапређење пољопривредне производње;
- рационалније и ефикасније коришћење пољопривредног земљишта и њихово искоришћавање на одрживи функционалан начин;
- еколошка заштита земљишта и животне средине;

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Није применљиво обзиром да није усвојен НППР.

2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица, предузетници и правна лица – носиоци комерцијалног пољопривредног газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава у активном статусу.

2.3.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

- Корисник да је носилац пољопривредног газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем, односно седиштем на територији општине Жабаљ.
- Корисник мора бити власник или закупац катастарских парцела, које се налазе на територији општине Жабаљ, а на којима ће се вршити анализа земљишта.
- Потписана изјава да не постоји захтев за исту врсту мера подстицаја у другим јавним фондовима;
- Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима за остваривање права на подстицаје у пољопривреди финансираним из средстава буџета општине Жабаљ;
- Доказ да корисник нема неизмирене обавезе према ЈЛС по основу пореза на имовину у тренутку подношења пријаве

2.3.7. Специфични критеријуми

Анализа пољопривредног земљишта вршиће се на катастарским парцелама од прве до пете класе, која су у власништву или у закупу корисника. Корисник може да поднесе само један захтев за остваривање подстицаја по овој мери.

3.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
603.	Испитивање пољопривредног земљишта и воде за наводњавање у циљу утврђивања постојања опасних и штетних материја	1.200.000,00

2.3.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се анализе врше по редоследу пријема потпуних захтева до утрошка средстава.

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови

2.3.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи по овој мери износиће 100 % за сваки поднешени захтев за испитивање земљишта и воде за наводњавање до утрошка расположивих средстава .

2.3.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број узорака испитаног земљишта и вода за наводњавање.
2.	Укупан износ ангажованих средстава по овој мери.

2.3.12. Административна процедура

Фонд за развој пољопривреде општине Жабал у сарадњи са Службом за јавне набавке општинске управе Жабал, извршиће избор правног лица овлашћеног од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине за утврђивање опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Средства за испитивање пољопривредног земљишта и вода за наводњавање, одобрава Фонд за развој пољопривреде општине Жабал након спроведеног конкурса, а на основу поднетих захтева корисника.

III ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела : Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Јединица мере	Вредност, опис показатеља	Година	Извор податка
ОПШТИ ПОДАЦИ				
Административни и географски положај				
Аутономна покрајина	назив	Војводина		Устав РС
Регион	назив		2012	рзс*
Област	назив	Јужнобачка област, Шајкашка област	2012	рзс*
Град или општина	назив	Жабалъ	2012	рзс*
Површина	км ²	400	2012	рзс*
Број насеља	број	4 (Жабалъ, Чуруг, Ђурђево, Госпођинци)	2012	рзс*
Број катастарских општина	број	4 (К.О. Жабалъ, К.О. Чуруг, К.О. Ђурђево и К.О. Госпођинци)	2012	рзс*
Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) ²	број	Општина Жабалъ не припада подручју са отежаним условима за рад у пољопривреди.	2013	Правилник
Демографски показатељи				
Број становника	број	26134	2011	рзс**
Број домаћинстава	број	8365	2011	рзс*
Густина насељености (број становника / површина, км ²)	ст/к m ²	50-100	2011	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	%	0.95	2011	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	%	0.95	2011	рзс**
Учешће становништва млађег од 15 година	%	17	2011	рзс**
Учешће становништва старијег од 65 година	%	14	2011	рзс**
Просечна старост	годи на	38,07	2012	рзс*
Индекс старења ³		0,83	2012	рзс*
Без школске спреме и са	%	3,17	2012	рзс*

² Навести да ли су на територији АП/ЈЛС идентификована насељена места или цела територија општине, односно сва насељена места на територији општине која испуњавају бар један од критеријума наведених у **Правилнику о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди** („Службени гласник РС“, број 29/13) која се могу окарактерисати као подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП), имајући у виду да је МПЗЖС посредством националног стратешког документа препознало потребу да се кроз систем подршке уваже отежавајуће околности за пољопривредну производњу које постоје у овим подручјима.

³ Однос броја старог (60 и више година) и младог (0-19 година) становништва.

непотпуним основним образовањем				
Основно образовање	%	24,52	2012	рзс*
Средње образовање	%	50,34	2012	рзс*
Више и високо образовање	%	5,75	2012	рзс*
Учешће пољопривредног у укупном становништву	%	30	2011	процена
Природни услови				
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	опис	равничарски		интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа ⁴	опис	Чернозем у деградацији, збирно чернозем се на територији општине Жабаљ простире на површини од 23190 ha (58,02%), алувијална земљишта заузимају 4420 ha (11,06%), ливадске црнице 2780 ha (6,96%) ритске црнице 1610 ha (4,03%) , ритске смонице 4810 ha (12,03%), мочварно глејно земљиште 880 ha (2,20%), слатине 1670 ha (4,18%) и водене површине 607 ha (1,52%).		интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	опис	Више континентална него умеро-континентална клима		интерни
Просечна количина падавина	мм	621		интерни
Средња годишња температура	°C	11,10		интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	опис	На територији жабаљске општине постоје две реке, Тиса и Јегричка. Тиса је гранична река Општине. Њен живи ток данас је дуг 31 км. Подземне воде се јављају на различитим нивоима. Најплићу издан у жабаљској општини имају алувијална раван Тисе и алувијална раван Јегричке. Она се креће од 0 - 4 м.		интерни
Површина под шумом	ha	247	2012	рзс*
Учешће површина под шумом у	%	1,94	2012	рзс*

⁴ Према Правилнику о катастарском класирању и бонитирању земљишта („Службени гласник РС“, број 63/2014).

укупној површини АП/ЈЛС				
Пошумљене површине у претходној години	ha	-		рзс*
Посечена дрвна маса	m ³	-		рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ				
Стање ресурса				
Укупан број пољопривредних газдинстава:	број	4468	2011	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	број	4109	2012	Управа за трезор ⁵
- породична пољопривредна газдинства	%	99,6		
- правна лица и предузетници	%	0,4		
Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ)	ha	30411	2012	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС	%	76		
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало ⁶	ha, %	Оранице и баште:27650 ha (90,9%), воћњаци: 135ha(0,5%), виногради: 5ha (0,0%), ливаде и пашњаци: 2472 ha (8,1%), остало: 149ha (0,5%)	2012	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало ⁷	ha, %	Жита: 15664 ha (56,7%), индустријско биље: 9764 ha(35,31%), поврће 945ha(3,41%), крмно биље 876 ha(3,16%), остало:401 ha(1,45%)	2012	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству	ha	7,4	2012	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом	ha	Сво земљиште, сем грађевинског реона		интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања	ha	236,8284		интерни
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ	број	235	2012	рзс***
Одводњавана површина КПЗ	ha	34.486,7		интерни
Наводњавана површина КПЗ	ha	1.880	2012	рзс***

⁵ Организациона јединица Управе за трезор на територији ЈЛС.

⁶ Окућница, расадници и др.

⁷ Цвеће и украсно биље, угари и др.

Површина пољ.земљишта у државној својини на територији АП ⁸	ha	7849,1676		интерни
Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп:	ha	3650 ha у 2014.год.		интерни
физичка лица : правна лица	%	81,7 : 18,3		интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела	број	Говеда: 7580, свиње:20,385, овце:8075,козе:1643, живина:576,198;кошнице пчела:1181	2012	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине	број	Трактори: 2219, комбајни 210, прикључне машине:7513	2012	рзс***
Пољопривредни објекти ⁹	број	10499	2012	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници	број	Хладњача 10, сушара 47,стакленици 6,пластеници 220	2012	рзс***
Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља	ha, број ПГ	Минерално ђубриво: 22642 ha (2524 ПГ),стајњак 2721ha(1005 ПГ), заштита биља:23683ha (2600 ПГ)	2012	рзс***
Чланови газдинства ¹⁰ и стално запослени на газдинству:	број	1-2 лица(1761 ПГ);3-4 лица(570 ПГ),5-6 лица (47 ПГ);7 и више(8 ПГ)	2012	рзс***
(на породичном ПГ : на газдинству правног лица / предузетника)	%	(7558:215) 97,23:2,76	2012	рзс***
Годишње радне јединице ¹¹	број	3020	2012	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника ¹²	број	ОЗЗ „Чуруг“, ЗЗ „Ђурђево“, ЗЗ „Госпођинци“ и удружење винара и виноградача у Чуругу („Бороњ“); удружење пољопривредника у Чуругу, удружење пољопривредника „Шајкашка“ у Ђурђеву; удружења сточара у Чуругу и Госпођинцима („Чурушки		интерни

⁸ Укључујући и утрине и пашњаке који су враћени сеоским заједницама на коришћење.

⁹ Пољопривредни објекти за смештај: стоке, пољопривредних производа на газдинству (кошеви за кукуруз, амбари и силоси), и пољопривредних машина и опреме.

¹⁰ Укључујући и носиоца пољопривредног газдинства.

¹¹ Јединица мере која представља количину људског рада утрошену за обављање пољопривредне делатности на газдинству; представља еквивалент рада једног лица, тј. пуно радно време у једној години: 8 сати дневно, 225 радних дана у години.

¹² Навести број регистрованих задружних организација и удружења пољопривредних произвођача, активно функционалних на територији АП/ЈЛС

		фармери“; „Госпођиначки фармери“; „Тиса“ – удружење овчара и козара у Чуругу), удружење повртарара у Чуругу („Еко-повртари“)		
Производња пољопривредних производа¹³:	количина			
- биљна производња	тона	30.600 пшеница, 73.500 кукуруз, 300 лука ...	2012	рзс***
- сточарска производња	т, лит., ком.	млеко, месо, јаја, мед...		интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА				
Рурална инфраструктура				
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>				
Дужина путева ¹⁴	km	Структура путне мреже по коловозним површинама у општини Жабалъ је следећа: државни путеви I и II реда 58 км асфалтна коловозна конструкција, државни путеви II реда 8 км земљана коловозна конструкција, општински путеви 22 км асфалтна коловозна конструкција, 4 км земљана коловозна конструкција, некатегорисани путеви 48 км земљана коловозна конструкција.		рзс*
Поште и телефонски претплатници	број	По једна пошта у насељеном месту, око 8000 прикључака.		рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>				
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу	број	9000	2011	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу	број	-		рзс*
Укупне испуштене отпадне воде	хиљ. m ³	-		рзс*

¹³ Остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са становишта АП/ЈЛС.

¹⁴ Навести укупну дужину путева на територији АП/ЈЛС (укључујући државне путеве I и II реда и општинске путеве).

Пречишћене отпадне воде	хиљ. m ³	-		рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>				
Производња и снабдевање електричном енергијом ¹⁵	број	Дистрибутер ЕлектроВојводина		интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>				
Објекти образовне инфраструктуре ¹⁶	број	4. основне школе, 1. Средња школа "22. октобар" Жабалъ и 1 предшколска организоване у три насељена места: Жабалъ, Госпођинци и Ђурђево, док је у насељу Чуруг предшколско образовање при основној школи.	2011	рзс*
Број становника на једног лекара	број	2010	2011	рзс*
Број корисника социјалне заштите	број	900	2011	рзс*
Диверзификација руралне економије				
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде ¹⁷	број	7773	2011, 2012	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности ¹⁸	број	239	2012	рзс***
Туристи и просечан број ноћења	број	1054 туриста и 6695 ноћења	2013	рзс*

¹⁵ Навести број објеката за производњу (хидроелектране, термоелектране и др.), трансформацију и пренос електричне енергије на територији АП/ЈЛС.

¹⁶ Установе за децу предшколског узраста, основне и средње школе, високе школе и факултети на територији АП/ЈЛС.

¹⁷ На пољопривредним газдинствима и привредним друштвима, предузећима, установама, задругама, организацијама и др.

¹⁸ Осим пољопривредне, а у вези су са газдинством (нпр. прерада пољопривредних производа, рурални туризам, активности у шумарству, обрада дрвета, народна радиност, производња енергије из обновљивих извора, узгој рибе и др.).

туриста ¹⁹ на територији АП/ЈЛС				
Трансфер знања и информација				
Пољопривредна саветодавна стручна служба	да / не	Да, ПССС Нови Сад		интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем ²⁰	број	200-250 пољопривредних газдинства у зависности од делатности којом се баве.		ПССС

РЗС* - „Општине и региони у Републици Србији“, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs

РЗС** - Попис становништва 2011, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs

РЗС*** - Попис пољопривреде 2012

Датум и место:

11.04.2016.год., Жабаљ

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
ср стом. Драган Злоколица с.р.

¹⁹ Домаћи и страни.

²⁰ Навести број одабраних пољопривредних газдинстава која се интензивно прате више пута годишње и број осталих пољопривредних газдинстава која се укључују у саветодавни систем на друге начине, углавном преко учешћа на групним предавањима и кроз повремене посете саветодаваца пољопривредним газдинствима.